

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžak/19/2019
Identifikačné číslo spisu: 1019200762
Dátum vydania rozhodnutia: 17.12.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1019200762.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci sťažovateľa (pôv. žalobca): E. J., nar. XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť: Kamerunská republika, národná identifikačná karta č. XXXXXXXXXX, platná do 12.05.2014, v krajine pôvodu naposledy bytom T. T., ulica R., S. N., t.č. s povolením na pobyt mimo Pobytového tábora v Opatovskej Novej Vsi, na adrese J. X, XXX XX D., právne zastúpená: JUDr. Milan Hlušák, advokát, so sídlom Na križovatkách 37/E, 821 04 Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad, Pivonková 6, Bratislava, o správnej žalobe vo veciach azylu, o kasačnej sťažnosti proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 7SaZ/6/2019-36 zo dňa 27. augusta 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Sťažovateľke právo na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

1. Žalovaný rozhodnutím ČAS: MU-490-186/PO-Ž-2013 zo dňa 23.04.2019 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“) podľa § 13 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 480/2002 Z.z.“) neudelil sťažovateľke azyl a súčasne jej podľa § 13a a § 20 ods. 4 poskytol doplnkovú ochranu na dobu jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti preskúmaného rozhodnutia. V odôvodnení najmä uviedol, že v danom

prípade neboli splnené podmienky udelenia azylu, nakoľko v prípade sťažovateľky nebola preukázaná opodstatnenosť jej obáv z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, taktiež z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, či za uplatňovanie politických práv a slobôd, ako to vyplýva zo Ženevského dohovoru z roku 1951 o právnom postavení utečencov a zákona o azyle. Žalovaný konštatoval, že na základe ním zistených skutočností a následnej podrobnej analýzy sa preukázalo, že skutočnosti, ktoré viedli sťažovateľku k opusteniu krajiny, jej nemohli objektívne spôsobiť v krajine pôvodu žiadne problémy. Žalovaný vyhodnotil sťažovateľkine výpovede ako nedôveryhodné a ňou deklarovany pocit strachu ako neopodstatnený.

2. Sťažovateľka tvrdila, že jej manžel bol zavraždený v čase, keď bola tehotná. V deň odchodu z Kamerunu prišli do jej domu neznámi muži, ktorí hľadali nejaké dokumenty. Vyhrážali sa jej, pokiaľ im ich nedá, tak ju zabijú. Preto sa po porade s manželovým právnikom, rozhodla Kamerun opustiť. Tvrdila, že jej manžel bol aktívnym členom hnutia SCNC, údajne napísal a vydal knihu, kritizujúcu vládny režim v Kamerune, ktorú mali v roku 2004 a potom v roku 2013 u nej hľadať neznámi muži.

3. Na základe zistených skutočností žalovaný dospel k záveru, že sťažovateľkou deklarovany subjektívny pocit strachu pred prenasledovaním, kvôli vyššie uvedeným dôvodom sa preukázal ako neopodstatnený. Spochybnil dôveryhodnosť sťažovateľkiných výpovedí, najmä z dôvodu ich nezrovnalosti. Doplnil dokazovanie o nové skutočnosti, ktoré boli v rozpore s informáciami, ktoré poskytla sťažovateľka. Pri odôvodnení zistených dôvodov takýchto nezrovnalostí sa opieral aj o fotografie, ktoré boli zverejnené v roku 2012 na facebookovom profile sťažovateľky, na ktorých je sťažovateľka v zimnom oblečení, pričom na niektorých produktoch v pozadí sú ukrajinské alebo ruské nápisy. Oddelenie analýzy dokladov PPZ UHCP OHP fotografie preskúmalo z hľadiska či ide o upravované fotografie a dospel k záveru, že fotografie neboli upravené pomocou grafických programov, ako to tvrdila sťažovateľka. Žalovaný sa zaoberal aj otázkou existencie knihy „Dark clouds, lightning and sunshine for Cameroon“, dátumu jej vydania a jej autorstva. Kniha mala byť vydaná v roku 2014, kedy sťažovateľka, ako žiadateľka o azyl, bola už na území SR. Z toho vyplýva, že ani v roku 2004, ani v roku 2013 nemohli u nej doma neznámi muži hľadať knihu, ktorá v tej dobe ešte neexistovala. V súvislosti s knihou žalovaný poukázal aj na informácie poskytnuté EASO COI siete pre západnú Afriku, z ktorých vyplynulo, že takúto knihu nemá v zbierke ani Centrum afrických štúdií v Knížnici v Leidene. Okrem informácií, ktorými disponuje žalovaný, sa žiadne iné nepodarilo získať.

4. Na základe vykonaného dokazovania žalovaný dospel k záveru, že vzhľadom na rizikóvu bezpečnostnú situáciu v Severozápadnej a Juhozápadnej provincii Kamerunu, odkiaľ sťažovateľka pochádza, nemožno s dostatočnou istotou vylúčiť, že v prípade jej návratu do Kamerunu, by nebola vystavená reálnej hrozbe vážneho bezprávia, z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu a preto jej poskytol doplnkovú ochranu.

II.

Konanie na Krajskom súde

5. Sťažovateľka podala proti preskúmanému rozhodnutiu v časti o neudelení azylu na Krajský súd v Bratislave správnu žalobu vo veci azylu podľa Štvrtej hlavy Tretej časti zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“), namietajúc nedostatočné zistenie skutkového stavu veci žalovaným a nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov.

6. Krajský súd v Bratislave v konaní podľa ust. § 207 a nasl. S.s.p. pri neformálnom posudzovaní žaloby (§ 206 ods. 3 S.s.p.) dospel k záveru o tom, že správnu žalobu je potrebné zamietnuť z dôvodu, že

- sťažovateľka neuviedla také skutočnosti, ktoré by zakladali dôvod na udelenie azylu;
- žalovaný postupoval v súlade so zák. č. 480/2002 Z.z., posúdil a vyhodnotil všetky skutočnosti, ktoré sťažovateľka a jej právny zástupca v konaní uviedli;
- žalovaný po vykonaní doplnujúcich pohovorov zadovážil do spisu aktualizované a relevantné informácie k predmetnej žiadosti o azyl; vyžiadal si odborné-technické skúmanie sporných fotografií na

Oddelení analýzy dokladov;

- vyhodnotením všetkých dôkazov žalovaný dospel k záveru, že z informácií o knihe, ktoré sa mu podarilo získať, vyplýva, že autorom knihy je iná osoba, ako sťažovateľkin manžel;
- kniha bola vydaná až v roku 2014, kedy sťažovateľka bola už na území Slovenskej republiky, teda ani v roku 2014, ani v roku 2013 nemohli u nej doma neznámi muži hľadať knihu, ktorá v tej dobe ešte neexistovala.

III.

Konanie na kasačnom súde

A)

7. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľka v zákonnej lehote podala kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. f) a g) S.s.p., t.j. krajský súd v konaní porušil zákon tým, že nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

8. Sťažovateľka v nasledujúcich sťažnostných bodoch v súlade s § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. najmä uviedla, že

- krajský súd na pojednávanie konané dňa 27. 8. 2019 nepribral tlmočníka;
- krajský súd sa k argumentácii týkajúcej sa knihy sťažovateľkinho manžela nijako nevyjadril, iba zopakoval, že knihu nenapísal jej manžel a že táto bola vydaná až v r. 2014, pričom sa nijako nevysporiadal s možnosťou, že popri sebe môžu existovať tak kniha od manžela sťažovateľky, ako aj wordovský dokument od inej osoby;
- žalovaný mal v rozhodnutí uviesť, nespĺnenie ktorej z podmienok vymenovaných v § 19a ods. 3 zák. č. 480/2002 Z.z. mu bráni v tom, aby mohol sťažovateľke uveriť;
- žalovaný sa nevysporiadal s otázkou všeobecnej dôveryhodnosti sťažovateľky podľa § 19a ods. 3 písm. e) zák. č. 480/2002 Z.z.;
- napadnutý rozsudok nespĺňa požiadavky na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, nakoľko sa riadne nevysporiadal s argumentáciou sťažovateľky, čím došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces;
- žalovaný, ako aj krajský súd normu podľa § 19a ods. 3 písm. c) zák. č. 480/2002 Z.z. na zistený skutkový stav neaplikovali správne, nakoľko zo zistenia, že na youtube.com je zverejnený dokument s rovnakým názvom, aký má kniha manžela sťažovateľky, nemožno vyvodzovať, že vyhlásenie sťažovateľky je nedôveryhodné a v rozpore s uvedeným zistením žalovaného; je totiž možné, že popri sebe existujú dve publikácie s rovnakými názvami, no napísané dvomi odlišnými osobami;

9. Záverom navrhla, aby kasačný súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie zrušuje a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie. Alternatívne navrhla, aby kasačný súd napadnutý rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

B)

10. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti zo dňa 06.11.2019 okrem stručného zhrnutia prípadu sťažovateľky poukázal na obsah správnej žaloby, v ktorej sťažovateľka nenavrhla jej vypočutie súdom. Preto ustanovenie tlmočníka označil za zbytočné.

11. Ďalej poukázal na fotografie sťažovateľky, podľa ktorých v čase, kedy mali sťažovateľku hľadať neznámi muži, sa už nenachádzala v krajine pôvodu, nakoľko mala byť v rusky hovoriacej krajine. Obdobne je rozporné aj vyjadrenie právniko sťažovateľkinho manžela, nakoľko tento tvrdil skutočnosť, o ktorých sťažovateľka pôvodne nemala vedomosť, resp. ich opísala úplne odlišne.

III.

Právny názor kasačného súdu

12. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.)

predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ v lehote včas (§ 443 ods. 1 S.s.p.) s prihliadnutím na neformálnosť posudzovania kasačnej sťažnosti (§ 453 ods. 2 v spojení s § 206 ods. 3 S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru o tom, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a preto ju postupom podľa § 461 S.s.p. zamietol.

13. Rozhodol v lehote vymedzenej v ustanovení § 458 ods. 1 S.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 17. decembra 2019 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

14. Sťažovateľka krajskému súdu predovšetkým vytkla nepribratie tlmočníka do konania, čím sa mal dopustiť porušenia jej práva na spravodlivý proces.

Podľa § 108 ods. 1 S.s.p. ak predseda senátu nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie, predvolá naň účastníkov konania, ich zástupcov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná. Ak je účastník konania zastúpený zástupcom na celé konanie, predvolanie sa doručuje iba tomuto zástupcovi. Účastníka konania správny súd predvolá, ak je potrebné, aby ho vyslúchol, alebo ak je jeho osobná prítomnosť nevyhnutná.

Podľa § 54 ods. 1 S.s.p. každý má právo konať pred správnym súdom v materinskom jazyku alebo v jazyku, ktorému rozumie. Správny súd je povinný účastníkom konania zabezpečiť rovnaké možnosti uplatnenia ich práv. S prihliadnutím na povahu a okolnosti veci priberie správny súd tlmočníka.

15. Vyššie citovaná právna úprava reflektuje právo účastníka konať pred správnym súdom vo svojej materčine, resp. v jazyku, ktorému rozumie. Je nepochybné, že pokiaľ by osoba nemohla uplatňovať svoje práva na správnom súde v jazyku, ktorému rozumie, bolo by takéto uplatňovanie práva neúčinné a neefektívne, pričom by základný cieľ práva na spravodlivý súdny proces nebol naplnený. Právo konať pred správnym súdom v jazyku, ktorému osoba rozumie, obsahuje najmä právo na zabezpečenie tlmočníka počas súdnych pojednávaní, prípadne iných úkonov, ktoré dotknutá osoba realizuje. O konečnom posúdení, či sa do správneho súdneho konania priberie alebo nepriberie tlmočník, rozhodne správny súd na základe povahy a okolností veci. Preto pokiaľ správny súd zistí, že je možné rozhodnúť o správnej žalobe na základe predložených písomných dôkazov, resp. na základe obsahu administratívneho spisu, a teda nepovažuje za potrebné vykonať výsluch účastníka konania, možno pokladať pribratie tlmočníka za nehospodárne a neúčelné. K takýmto záverom kasačný súd dospel aj vo svojej predchádzajúcej rozhodovacej činnosti (rozsudky sp. zn. 1Sžak/10/2019 z 13.09.2019 a sp. zn. 1Sžak/12/2019 z 22.10.2019).

16. Z obsahu správnej žaloby ako aj zo zápisnice o pojednávaní pred krajským súdom zo dňa 27.08.2019 nevyplýva, že by sťažovateľka, resp. jej právny zástupca navrhovali doplnenie dokazovania jej výsluchom. Kasačný súd mal pritom za preukázané, že sťažovateľka ako aj jej právny zástupca boli prítomní na pojednávaní pred krajským súdom, pričom v tomto smere súdu nepredložili žiaden návrh, ani nenamietali absenciu tlmočníka na pojednávaní. Pokiaľ krajský súd nezistil dôvod, pre ktorý by bolo potrebné vypočuť sťažovateľku a táto sa nedomáhala vypočutia, kasačný súd považoval tento sťažnostný bod za nedôvodný.

17. Sťažovateľka požiadala o azyl vyhlásením z 31.10.2013 z dôvodu obavy o svoj život. Uviedla, že jej manžel bol v krajine pôvodu zavraždený v roku 2004, keď ona bola tehotná a že v deň jej odchodu z Kamerunu prišli do ich domu štyria neznámi muži, ktorí hľadali nejaký dokument.

18. V priebehu spísania dotazníka - vstupný pohovor dňa 07.11.2013 okrem iného uviedla, že jej manžel nežije, zabili ho ľudia, ktorí chcú zabiť aj ju. Dňa 26.10.2013, keď bola v práci, prišli k nim domov štyria

neznámi muži, ktorí chceli nájsť nejaké dokumenty, ktoré sa týkali členstva jej manžela v SCNC. Nechali jej odkaz, že ak im tieto dokumenty nevydá zabijú ju ako jej manžela. Uviedla, že nevedela o členstve jej manžela v politickej strane. Dovtedy v krajine pôvodu žiadne problémy nemala. Po incidente sa skontaktovala s právnikom jej manžela a ten jej poradil, aby odišla z krajiny. Neskôr sťažovateľka doplnila, že neznámi muži prvý raz prišli k nim domov niekoľko dní potom, čo zmizol jej manžel v roku 2004 a opravila svoje tvrdenie o roku narodenia.

19. Pri doplňujúcom pohovore dňa 06.06.2014 okrem iného uviedla, že neznámi muži hľadali nejaké dokumenty jej manžela. Nenašli ich a ona nevedela o aké dokumenty ide, tak odišli. Neznámi muži prišli ešte raz a to dňa 26.09.2013, keď bola na trhu a doma bola jej sestra a jej dvojčičky. Títo muži hľadali nejaké knihy. Keď nič nenašli, tak nechali u jej sestry odkaz, s ktorým išla za E. (právnikom jej manžela) a povedala mu čo sa stalo. On jej vtedy povedal, že jej manžel bol členom strany SCNC. Dovtedy to nevedela, ani nevedela čo znamená SCNC. Potom s pomocou E. opustila Kamerun v septembri 2013. O manželovi uviedla, že E. nahlásil na políciu, že zmizol. Pre ňu je manžel mŕtvy, ale či bol vyhlásený za mŕtveho nevie.

20. Počas ďalšieho doplňujúceho pohovoru dňa 21.05.2015 okrem iného uviedla, že o politickej činnosti manžela sa dozvedela od E. v deň odchodu z Kamerunu, aj to, že písal nejaké knihy proti prezidentovi. Traja muži spolupracovali s jej manželom a títo distribuovali knihu politikom. Následne odpovedala, že o manželovej politickej činnosti vedela už predtým, len to nechcela povedať, pretože sa bála. Manželovi pomáhala tak, že knihu, ktorú napísal, dala jeho spolupracovníkom, aby ju mohli dávať politikom. Kniha sa volala „Dark cloud sunshine“. V knihe písal o činnosti prezidenta v Kamerune. Na otázku či má uvedenú knihu E. odpovedala, že nemá. K manželovi ďalej uviedla, že zmizol v roku 2004 a myslí si, že zmizol kvôli prezidentovi, pretože ho chceli zabiť kvôli tej knihe. O neznámych mužoch, ktorí prišli do jej domu uviedla, že to boli policajti v civile.

21. Pri ďalších pohovoroch sa sťažovateľka s určitými odchýlkami držala tejto dejovej línie. Zároveň ju žalovaný vypočul ohľadom fotografií, ktoré boli zverejnené v jej profile na sociálnej sieti (facebook). Na týchto sa sťažovateľka nachádzala v zimnom oblečení v prostredí, kde sa nachádzali produkty, resp. reklamné bannery s ruskými/ukrajinskými nápismi, pričom fotografie boli podľa zistení žalovaného vytvorené v roku 2012, t.j. pred odchodom z krajiny pôvodu. Sťažovateľka tieto fotografie nedokázala vysvetliť, neskôr však tvrdila, že sa jedná o upravené fotografie, ktorými chcela dať verejne najavo, že cestuje a nachádza sa v zahraničí, avšak v skutočnosti sa stále nachádzala v krajine pôvodu. Fotografie boli predmetom vykonania odborného-technického skúmania so záverom, že neboli upravené pomocou grafických programov.

22. Vzhľadom na vyššie uvedené žalovaný dospel k záveru o tom, že sťažovateľka opustila krajinu pôvodu skôr (v roku 2012) ako sa jej mali neznámi muži v roku 2013 vyhrázať.

23. Vo vzťahu ku knihe, ktorú mal sťažovateľkin manžel napísať: „Dark clouds, lightning and sunshine for Cameroon“ žalovaný z verejne dostupných zdrojov zistil, že jej autorom je X. F. R. a bola publikovaná až v roku 2014, t.j. potom ako sťažovateľka požiadala o udelenie azylu na území Slovenskej republiky. Na základe uvedeného mal žalovaný za to, že nikto nemohol túto knihu hľadať u sťažovateľky a táto sa nemohla podieľať na jej distribúcii. Zároveň nebola zistená žiadna zmienka o jej manželovi, ako o možnom autorovi, ani spoluautorovi spomínanej knihy, ani ako o politickom aktivistovi. Taktiež sa nenašla zmienka o tom, že knihu mali distribuovať N., N. O. S. (čo tvrdila sťažovateľka pri svojich výpovediach). Žalovaný naopak zistil, že knihu publikoval N. L. E., distribuovať E. R. C. a ďalej na nej mali participovať O. Q. O. E. R..

24. Z informácií poskytnutých z EASO COI siete pre západnú Afriku vyplynulo, že spomínanú knihu nemá v zbierke ani Centrum afrických štúdií v Knížnici v Leidene. Z odpovede zástupcov Nórskeho kráľovstva vyplynulo, že táto kniha pravdepodobne nemala širšiu distribúciu alebo bola len témou na

diskusiu medzi kamerunčanmi v miestnej tlači, na sociálnych fórach atď. Video, v ktorom bola kniha zverejnená na kanáli Youtube má nízky počet zhliadnutí. Vzhľadom na uvedené, ako aj na absenciu iných informácií a na rozporuplné informácie poskytované sťažovateľkou, resp. právnikom E. žalovaný konštatoval, že sťažovateľka nemohla mať v krajine pôvodu problémy kvôli spomínanej knihe.

25. Žalovaný tiež konštatoval, že o nedôveryhodnosti sťažovateľky svedčia aj fotografie zo sociálnej siete Facebook, ku ktorým v rámci pohovorov uvádzala stále iné informácie. Najmä jej tvrdenie o úprave fotografií (na ktorých sa nachádzajú nápisy v ruskom/ukrajinskom jazyku) a s tým súvisiace tvrdenie o jej pobyte v krajine pôvodu až do roku 2013 považoval žalovaný za rozporné, nakoľko odbornotechnickým skúmaním bola vylúčená ich grafická úprava.

26. Z obsahu rozhodnutia žalovaného ako aj administratívneho spisu je zrejmé, že žalovaný vynaložil značné úsilie za účelom objasnenia prípadu sťažovateľky, avšak z vykonaného dokazovania vyplynuli jedine skutočnosti spochybňujúce tvrdenia o knihe sťažovateľkinho manžela. O nepravdepodobnosti týchto tvrdení tiež napovedá aj dejová línia prípadu sťažovateľky. Táto najprv uviedla, že nemala vedomosť o ktorejkoľvek zo spomínaných aktivít jej manžela, až následne začala tvrdiť, že vypovedala nepravdivo z dôvodu bližšie nekonkretizovaných obáv. Kasačný súd v tejto súvislosti nespochybňuje, že vo všeobecnosti žiadatelia o udelenie azylu čelia po príchode do cudzej krajiny stresu a obavám, čo môže negatívne pôsobiť na ich schopnosť správne vyjadriť skutočnosti, na ktorých zakladajú svoju žiadosť o udelenie azylu. V danom prípade však sťažovateľka uviedla, že o manželových aktivitách vedela už skôr až pri dopĺňujúcom pohovore dňa 21.05.2015, k tomuto dátumu absolvovala od 31.10.2013 niekoľko pohovorov, kde tvrdila, že o sporných aktivitách sa dozvedela až pri svojom odchode z krajiny pôvodu. Obdobné rozpory sa vyskytli aj pokiaľ ide o knihu jej manžela.

27. Avšak v tejto súvislosti sťažovateľka podľa názoru kasačného súdu nedokázala ani pri opakovaných pohovoroch uviesť bližšie konkrétosti, týkajúce sa obsahu knihy, pričom žalovanému poskytla iba všeobecné informácie o tom, že kniha je zameraná proti prezidentovi krajiny pôvodu. Rovnako nedokázala poskytnúť rozumné vysvetlenie okolností, týkajúcich sa miesta jej pobytu v roku 2012, resp. fotografie svedčiace o jej pobyte mimo krajiny pôvodu označila za graficky upravené, čo žalovaný s dostatočnou istotou vylúčil.

28. Za daných okolností neobstojí sťažnostný bod týkajúci sa nesprávneho právneho posúdenia ust. § 19a ods. 3 písm. c) zák. č. 480/2002 Z.z., resp. o absencii argumentácie k všeobecnej nedôveryhodnosti sťažovateľky. Žalovaný podľa názoru kasačného súdu dostatočným spôsobom odôvodnil svoje čiastkové závery, týkajúce sa nedôveryhodnosti tvrdení sťažovateľky, na ktorých založila svoju žiadosť a udelenie azylu.

Podľa § 19a ods. 3 ak žiadateľ nepodloží svoje vyhlásenia dôkazmi, ministerstvo pri posudzovaní žiadosti o udelenie azylu na to neprihliadne, ak

- a) žiadateľ vynaložil skutočné úsilie, aby zdôvodnil svoju žiadosť o udelenie azylu,
- b) žiadateľ predložil všetky náležitosti, ktoré mal k dispozícii, a podal prijateľné vysvetlenie týkajúce sa iných chýbajúcich náležitostí,
- c) vyhlásenia žiadateľa sú súvislé a hodnoverné a nie sú v rozpore s dostupnými informáciami týkajúcimi sa jeho prípadu,
- d) žiadateľ požiadal o udelenie azylu alebo o poskytnutie doplnkovej ochrany bezodkladne po vstupe na územie Slovenskej republiky alebo preukázal primeraný dôvod, prečo tak neurobil, alebo v prípade oprávneného pobytu na území Slovenskej republiky požiadal o udelenie azylu alebo o poskytnutie doplnkovej ochrany bezodkladne po tom, ako sa dozvedel o skutočnostiach odôvodňujúcich medzinárodnú ochranu alebo preukázal primeraný dôvod, prečo tak neurobil, a
- e) bola preukázaná všeobecná dôveryhodnosť žiadateľa.

29. Nie sú pochybnosti o tom, že žiadatelia o udelenie azylu sú obyčajne v dôkaznej núdzi, kedy nie sú schopní svoje tvrdenia podprieť dokladmi alebo dôkazmi. V tejto situácii správny orgán nevyhodnotí dôkaznú núdzu na strane žiadateľa o udelenie azylu v neprospech žiadosti, ak sú splnené podmienky

vyplývajúce z ust. § 19a ods. 3 zák. č. 480/2002 Z.z.. V prípade ich splnenia správny orgán na nedostatok materiálnych dôkazov neprihliada a aplikuje tak princíp „benefit of doubt“.

30. Z preskúmaného rozhodnutia však vyplýva, že žalovaný v priebehu celého konania, ktoré sa začalo podaním vyhlásenia dňa 31.10.2013, niekoľko krát vypočul sťažovateľku, pričom nepochybne postupoval v zmysle usmernení, uvedených v rozhodnutiach správnych súdov. V priebehu správneho konania sťažovateľka mnohokrát odpovedala na otázky žalovaného zavádzajúcim spôsobom, nedokázala rozumne vysvetliť žalovaným vytýkané rozpory (napr. fotografie s popisom „Kyjev, Ukrajina“, na ktorých sa v zimnom oblečení /čo vzhľadom na informácie o klimatických podmienkach v krajine pôvodu vzbudzuje dôvodné pochybnosti o mieste jej pobytu pred podaním žiadosti/ nachádzala v prostredí s nápismi v ruskom alebo ukrajinskom jazyku), resp. do konania predložila dôkazy (vyjadrenie právnikovej manželky), ktoré boli v rozpore s jej výpoveďami, čo potvrdzuje dôvodné pochybnosti o autenticite a pravdivosti ňou uvádzaného príbehu a dôvodu, pre ktorý opustila (podľa jej pôvodného tvrdenia na podnet právnikovej manželky) krajinu pôvodu.

31. V tomto smere preto nebolo podľa kasačného súdu možné konštatovať, že boli vyhlásenia žiadateľky súvislé a hodnoverné a nie sú v rozpore s dostupnými informáciami týkajúcimi sa jej prípadu, ani že bola preukázaná všeobecná dôveryhodnosť žiadateľky. Uvedené napokon na mnohých miestach konštatoval žalovaný, preto nebolo na mieste vytýkať mu nesprávne právne posúdenie ustanovenia § 19a zák. č. 480/2002 Z.z., resp. nepreskúmateľnosť, spočívajúcu v nedostatku odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia pokiaľ ide o aplikáciu tohto ustanovenia nakoľko absencia jeho citácie v danom prípade nemala vplyv na aplikáciu v ňom obsiahnutej normy a o takomto postupe žalovaného, ako už bolo vyššie naznačené, kasačný súd nemal pochybnosť.

32. Zároveň kasačný súd konštatuje od skoršieho rozsudku v tejto veci pod sp. zn. 10Sža/9/2016 zo dňa 25.05.2016 vyšli na základe doplneného dokazovania vykonaného žalovaným najavo ďalšie skutočnosti odôvodňujúce tak celkovo odlišné vyhodnotenie dôveryhodnosti tvrdení sťažovateľky.

33. Kasačný súd vo vzťahu k namietanej nepresvedčivosti a nedostatočnému odôvodneniu napadnutého rozsudku uvádza, že z jeho záverov je nepochybne zrejmé, z akých dôvodov dospel k záveru o potrebe zamietnuť správnu žalobu.

34. V tejto súvislosti považoval kasačný súd za potrebné poukázať na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 115/03, z 3. júla 2003 v zmysle ktorého: "Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces."

V.

35. Z uvedených dôvodov dospel kasačný súd k záveru, že krajský súd neporušil zákon, keď správnu žalobu zamietol, kasačná sťažnosť teda nie je dôvodná a preto ju v súlade s ust. § 461 S.s.p zamietol.

36. O trovách konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 S.s.p. v spojení s § 167 ods. 1 S.s.p. tak, že sťažovateľke, ktorá bola v konaní neúspešná nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok n i e j e prípustný.